

Klaverelven

*Hilde Skrudland, musikterapeut på Hospice Djursland og IKH, Region Midtjylland.
Kontakt: hilde.skrudland@ps.rm.dk*

Jeg går ind til en patient på en stue på hospice, hun ligger i sin seng, og kigger op på mig. Jeg mødte denne kvinde i går, hun fortalte mig da, at hun var uddannet pianist fra musikkonservatoriet i København. Hun ville gerne høre lidt klassisk musik, så jeg spillede nogle små stykker for hende på klaveret.

Kvinden er ud over sin cancersygdom også præget af tegn på demens, hun havde i går svært ved at sige, hvilke klaverstykker hun kunne tænke sig at høre, men bad mig om at vælge.

Jeg spørger, om hun har lyst til at høre klavermusik igen i dag. Hun smiler og siger, at det vil hun gerne. Jeg henter klaveret, hvor der ligger nodebøger ovenpå. Jeg spørger, om der er noget, hun har lyst til at høre, og hun beder om at se min nodebog. Denne bog, der har fulgt mig siden 1982, er fyldt med kopier af klassiske stykker og sange, jeg har spillet gennem årene. Hun læser i den håndskrevne indholdsfortegnelse og kommenterer: "Poem, ja den var jo meget spillet engang". "Pavane for en syg prinsesse, har du spillet den? Den er ikke nem at spille så flydende, som den skal være". Jeg kan kun give hende ret, og indrømmer, at det er mange år siden, jeg har spillet den. "Träumerei, den er jo altid smuk."

Igen i dag beder hun mig om at selv vælge, hvad jeg vil spille. Jeg tager tråden op og foreslår at spille "Träumerei". "Ja, den kan vi starte med, men husk pauserne"

siger hun og tegner en bue i luften med sin hånd, der stopper i en lille pause.

Jeg svarer, at hun gerne må inspirere mig ved at kommentere mit spil. Hun kigger på mig og siger, at det jo er lang tid siden, hun har kunnet sidde ved et klaver, så det er fint for hende det, jeg spiller. Hvortil jeg svarer, at jeg virkelig ville være glad hvis hun giver mig input.

Jeg kan sandelig mærke mit hjerte banke lidt ekstra, da jeg pludselig bliver bevidst om, at det er en højt uddannet pianist, jeg sidder sammen med. Jeg husker klavertimer, hvor jeg ikke altid havde øvet nok... Første takt. Jeg spiller koncentreret, og kvinden siger stop efter de første toner. Beder mig om at dvæle lidt efter optakten og første tone, give det tid. Jeg prøver igen og kan høre forskellen. Spiller lidt videre, ottendelene op mod den høje tone i anden takt, kvinden stopper mig igen, siger, at jeg her godt må stræbe lidt fremad, tegner med armen bevægelsen i tonerne frem mod den høje tone. Jeg spiller det, hun smiler, og jeg fortsætter. Sådan arbejder vi os videre og videre, vi er begge ivrige, smiler, jeg sveder lidt, det er hårdt arbejde! Kvinden siger indimellem "perfekt", mens jeg spiller, og retter derefter de næste toner. Jeg er fuldt bevidst om, at det ikke er "perfekt", men er alligevel glad for hendes anerkendelse. De sidste toner er spillet, kvinden spørger om de sidste toner er ottendedele eller fjerdedele. Jeg svarer at det er ottendedele, "nå men så er det i orden, at du spiller dem sådan". Jeg forstår, at hun synes slutningen kan rundes bedre af, og kommenterer, at der står ritardando i noden, og derfor vil prøve at afrunde bedre. Jeg gentager, og hun smiler tilfreds.

Vi fortsætter med, at jeg spiller et lille norsk stykke, hun ikke kender, hvortil hun

foreslår mig at lytte til forskellige indspilninger af dette stykke, for at lytte til, hvad andre gør og finde min vej til, hvordan jeg vil spille det.

Jeg takker glad for hendes undervisning. Hun svarer "Jeg ligger her og venter og venter. Jeg har ikke kunnet sidde ved et klaver i meget lang tid, og pludselig er jeg i gang med mit fag igen."

Vi aftaler ny tid om to dage og takker begge for i dag.

Sygeplejersken, der er tilknyttet kvindens stue denne dag, fortæller mig lidt senere, at det første kvinden sagde til hende, efter jeg havde været der, var "jeg har fået mig en klaverelev". Sygeplejersken havde spurgt hende om, hvordan hun syntes det var. Kvinden kiggede direkte på hende og svarede "Vildt". På spørgsmålet om "vildt" var godt eller skidt for hende, svarede kvinden "Rigtig godt!".

Sygeplejersken var glad for at opleve kvinden levende og relevant, hvor hun ellers ofte svarede på andet end det, hun blev spurgt om, og ofte virkede springende og usammenhængende i det hun sagde.

Det var en stor oplevelse for mig som musikerapeut at møde denne kvinde, invitere hende med til hendes egen "hjemmebane", og derefter til et rolleskift hvor hun blev den førende, guidende, anerkendende. Dette blev til en berigende oplevelse for både hende og mig.

Næste gang jeg spiller Träumerei, vil det være med bedre kvalitet i klaverspillet og mindet om en solid klaverundervisning.

ARKIVFOTO: MARIANNE ANDERSEN